

T U R I N Y S

Pratarmė	15	11. „Jie mus apsupo, nelaimingi šunsnukiai“	197
Įžanga	17	Bastonė. 1944 m. gruodžio 19–31 d.	
1. „Norėjome tų sparnų“	19	12. Lūžio taškas	214
TOKOA STOVYKLA. 1942 m. liepa–gruodis		Bastonė. 1945 m. sausio 1–13 d.	
2. „Stot ir prisitvirtint“	35	13. Antpuolis	234
Beningas, Mackallas, Bragas, Šanksas.		Novilis. 1945 m. sausio 14–17 d.	
1942 m. gruodis – 1943 m. rugsėjis		14. Patrulis	245
3. „Išvietės valytojo pareigos“	49	Hagno. 1945 m. sausio 18 – vasario 23 d.	
Olbornas. 1943 m. rugsėjis – 1944 m. kovas		15. „Geriausias jausmas pasaulyje“	262
4. „Saugokis, Hitleri! Mes atvykstem!“	65	Murmelonas. 1945 m. vasario 25 – balandžio 2 d.	
Slapton Sandsas, Apoteris. 1944 m. balandžio 1 – birželio 5 d.		16. Pažinti priešą	273
5. „Paskui mane!“	81	Vokietija. 1945 m. balandžio 2–30 d.	
Normandija. 1944 m. birželio 6 d.		17. Geriant Hitlerio šampaną	290
6. „Judam!“	100	Berchtesgadenas. 1945 m. gegužės 1–8 d.	
Karentanas. 1944 m. birželio 7 – liepos 12 d.		18. Kario svajonių gyvenimas	301
7. Gyjančios žaizdos ir atšauktos užduotys	120	Austrija. 1945 m. gegužės 8 – liepos 31 d.	
Olbornas. 1944 m. liepos 13 – rugsėjo 16 d.		19. Veikla po karo. 1945–1991 m.	320
8. „Pragaro greitkelis“	137	Padėkos ir šaltiniai	339
Olandija. 1944 m. rugsėjo 17 – spalio 1 d.			
9. Sala	156		
Olandija. 1944 m. spalio 2 – lapkričio 25 d.			
10. Poilsis, atsigavimas ir persigrupavimas	182		
Murmelon le Granas. 1944 m. lapkričio 26 – gruodžio 18 d.			

17

Geriant Hitlerio šampaną

BERCHTESGADENAS

1945 m. gegužės 1–8 d.

DVI PIRMAŠIAS GEGUŽĖS DIENAS kuopa važiavo į pietus nuo Miuncheno, lėtai judėdama pro priešinga kryptimi traukiančių vokiečių kareivių srautus. Dažnai ginkluotų į šiaurę judančių vokiečių kareivių būdavo daugiau nei į pietus judančių amerikiečių. „Žiūrėjome vieni į kitus labai smalsiai, – prisimins Wintersas. – Esu tikras, kad abiejose kariuomenėse vyravo viena ir ta pati mintis – tiesiog palikit mane ramybėje. Tenoriu visa tai užbaigti ir keliauti namo.“

Gegužės 3 d. pulkininkas Sinkas gavo nurodymą, kad 506-asis pulkas kitą dieną 9.30 val. būtų pasiruošęs išvykti, tikslas – Berchtesgadenas.

* * *

Berchtesgadenas buvo magnetas, traukęs visų kariuomenių karius Pietų Vokietijoje, Austrijoje ir Šiaurės Italijoje. Į pietus nuo Zalcburgo, Bavarijos kalnuose įsikūręs Berchtesgadeno miestas buvo nacių dievų, viešpačių ir šeiminkų Valhala. Čia, kalno viršūnėje, aštuonių tūkstančių pėdų

aukštyje, Hitleris turėjo namus ir akmeninę slėptuvę, pavadintą *Adlershorst* – „Erelis lizdu“. Dėl nepaprastai nutiestų kelių automobiliais buvo galima pakilti į stovėjimo aikštelę, esančią už kelių šimtų pėdų nuo „Erelis lizdo“. Iš ten į kalno vidurį vedė tunelis, kuriuo buvo galima pasiekti liftą, kėlusį į „Erelis lizdą“. Lifto sienas dengė plonas lakštinis auksas.

Būtent į Berchtesgadeną ketvirtojo dešimtmečio pabaigoje susirinkę Europos lyderiai patyrė Hitlerio pažeminimą: Prancūzijos Daladier, Italijos Mussolinis, Austrijos Schuschniggas, Britanijos Chamberlainas ir kiti. Jie, kaip ir visas pasaulis, bijojo Hitlerio. Dabar, Hitleriui mirus, baimės nebeliko, tačiau tai tik dar labiau paryškino susižavėjimą Hitleriu ir jo mėgstama slėptuve, kuri, atrodė, saugo vieną iš raktų į jo asmenybę.

Būtent Berchtesgadene spietėsi aukščiausia nacių vadovybė, kad būtų arčiau savo fiurerio. Namus šioje vietovėje turėjo Himmleris, Goeringas, Goebbelsas, Martinas Bormannas. SS čia įsirengė nuostabų prabangių apartamentų kompleksą.

Būtent į Berchtesgadeno apylinkes suplaukė didžiulė dalis visoje Europoje nacių prisiplėšto grobio. Čia buvo pilna pinigų, aukso ir tuzino valstybių valiutų, meno lobiių (vien tik Goeringo kolekcijoje buvo penki Rembrandto darbai, van Gogho, Reoir ir daugybė kitų kūrinių). Berchtesgadenas tiesiog lūžo nuo gėrimų, papuošalų ir prabangių automobilių.

Taigi iš tiesų Berchtesgadenas buvo du magnetai: simbolinė Hitlerio pamišusios galios troškimo buveinė ir geriausia galimybė prisiplėšti Europoje. Visi norėjo čia nusigauti – prancūzai žengė petys į petį su 101-ąja divizija, britai artėjo iš Italijos, čia skubėjo ir vokiečių vadai, norėję valdyti savo nuosavybę, ir visi Europoje buvę amerikiečiai.

Lengvoji kuopa čia atsidūrė pirma.

* * *

Gegužės 4 d. 101-osios divizijos vilkstinė pajudėjo autobanu tarp Miuncheno ir Zalcburgo, priekyje važiavo 2-asis batalionas. Amerikiečiai pravažiavo Rozenheimą ir Chymzės ežerą. Prie Zygsdorfo jie pasuko į plentą, vedantį tiesiai į Berchtesgadeną. Nuvažiavę apie keturiolika kilometrų, jie prisivijo Prancūzijos 2-osios tankų divizijos vilkstinės galą. Tai buvo pirmoji į Paryžių įžengusi divizija su savo garsiuoju vadu generolu Jacques'u Philippe'u Leclercu.

2-oji tankų divizija ankstesnę savaitę turėjo būti dešiniajame 101-osios divizijos flange, tačiau amerikiečiams tuomet taip ir nepavyko su ja užmegzti ryšio. Vieną akimirką prancūzai dar buvo ten, o po akimirkos jų ten nebebuvo. Kiek amerikiečiai galėjo suprasti, prancūzai plėšikaudami veržėsi per Vokietiją. Vos tik prikaupę sunkvežimį ar du grobio siųsdavo jį į Prancūziją. Dabar jie troško nusigauti į Berchtesgadeną, iki kurio važiuoti į kalnus pietuose buvo likusi maždaug valanda kelio. Tačiau prancūzų judėjimą sustabdė susprogdintas tiltas, vedęs per gilų siaurą tarpekį. Jie neturėjo tiltų statymo įrangos, o pietinėje tarpeklio pusėje buvo įsitvirtinę keletas SS fanatikų, kurie juos apšaudė pistoletais-kulkosvaidžiais ir minosvaidžiais.

Lengvoji kuopa ir kiti 2-ojo bataliono kariai įsimaišė tarp prancūzų ir visi sustoję, stebėdami beprasmišką tolimojo nuotolio susišaudymą, laukė, kada privažiuos 101-osios divizijos inžinieriai. Wintersas paklausė Sinko, ar šis nenorėtų pasiūsti būrio, kuris iš šono apeitų vokiečių užtvarą. „Ne, – atsakė Sinkas. – Nenoriu, kad kas nors nukentėtų.“

Tai buvo protinga. Šiame karo etape nebuvo prasmės patirti nuostolių. Vis dėlto tiesiog kitoje užtvaros pusėje beveik ranka pasiekiamas buvo Berchtesgadenas. Ir Sinkas pakeitė nuomonę. „Su 2-uoju batalionu grįžkit į autobaną, – nurodė jis Wintersui, – ir pažiūrėkit, gal pavyktų iš šono apvažiuoti šią užtvarą ir nusigauti į Berchtesgadeną.“ Jeigu pavyktų, Sinkas norėjo, kad Wintersas pulko štabui rezervuotų garsųjį „Berchtesgaden Hof“ viešbutį.

Wintersas nuvedė batalioną atgal tuo pačiu keliu iki autobano, tuomet į rytus iki Bad Reichenhalo, kur dėl dar vieno susprogdinto tilto amerikiečiai turėjo sustoti nakčiai. Kitą rytą, gegužės 5 d., priekyje judant Lengvajai kuopai, 2-asis batalionas, nesutikęs jokio pasipriešinimo, atvyko į Berchtesgadeną ir, neiššovęs nė vieno šūvio, užėmė miestą.

Tai buvo tarsi pasakų šalis. Kalnai snieguotomis viršūnėmis, tamsiai žali miškai, čiurlenantys ledu aptraukti upeliai, puošnūs namai ir savitais ryškiaspalviais drabužiais vilkintys vietos gyventojai džiugino akį. Maistas, gėrimai, apgyvendinimas, daugybė Liuftvafės ir Vermachto tarnybų moterų bei kitas kariuomenės aptarnaujantis personalas džiugino kūną.

Pirmiausia reikėjo pasirūpinti apgyvendinimu. Wintersas ir leitenantas Welshas nuvyko į „Berchtesgaden Hof“. Žengdami pro pagrindines viešbučio duris jie suspėjo pamatyti už kampo pranykstančias darbuotojų

nugaras. Nuėję į pagrindinį viešbučio valgomąjį rado padavėją, kuris į keturių pėdų ilgio aksomu klotą lagaminą krovė stalo sidabrą.

Nieko nereikėjo sakyti. Wintersas ir Welshas tiesiog pasuko prie žmogaus, o šis tuojau pat pasišalino. Amerikiečiai stalo įrankius čia pat pasidalino. Ir po keturiasdešimt penkerių metų abu tebesinaudojo sidabriniais „Berchtesgaden Hof“ viešbučio stalo įrankiais savo namuose.

Pasiėmęs tai, ko labiausiai norėjo, Wintersas prie viešbučio pastatė sustiprintą sargybą, „kad būtų sustabdytas tolesnis plėšimas“. Būtent šitaip jis ir pasakė – rimtu veidu – per vieną iš mudviejų pokalbių. „Bet, – keikė jis save, – koks buvau kvailas, kad į viešbutį neįleidau 2-ojo bataliono“, nes kai čia atvyko pulko, o vėliau ir divizijos štabas, jie pasiėmė viską, ką galėjo pakelti.

Savo bataliono štabui Wintersas išsirinko vieną iš nacių valdžios atstovams skirtų namų ant iš slėnio Berchtesgadene kylančio šlaito. Jis liepė leitenantui Cowingui, savo S-4 aprūpinimo karininkui, nueiti į tuos namus ir pasakyti jų gyventojams, kad per penkiolika minučių pasišalintų. Cowingas buvo naujai paskirtas karininkas, prie bataliono prisijungęs vasario viduryje Hagno. Jis nebuvo užsigrūdinęs mūšiuose. Taigi po kelių minučių jis grįžo pas Wintersą ir pasakė: „Tie žmonės nesutiko, jie neišsikraustys.“

„Paskui mane“, – sukomandavo Wintersas. Jis nuėjo prie priekinių durų, pabeldė ir kai moteris jas atidarė, pareiškė: „Mes įsikraustom. Dabar!“ Ir tuoj pat su savo štabu taip ir padarė, o vokiečiai kažkur pasišalino.

„Ar dėl to jaučiausi kaltas? – per vieną iš mudviejų pokalbių Wintersas paklausė savęs. – Ar mane graužė sąžinė, kad užėmiau tuos gražius namus? Ne! Normandijoje mes gyvenom apkasuose, mirkom purve Olandijoje ir sniege Bastonėje. Vos prieš kelias dienas pamatėm koncentracijos stovyklą. Šitie žmonės buvo visų tų kančių priežastis. Jų problemos man nerūpėjo ir nemaniau, kad turiu jiems kažką aiškinti.“

Eiliniams kariams taip pat nekilo nė menkiausių problemų, fizinių ar psichologinių, perimant SS kareivines, Alpių stiliaus daugiabutį pastatą, įrengtą pagal naujausius šiuolaikinio dizaino, santechnikos ir interjero apdailos reikalavimus. Karininkai ir seržantai gavo ištaigingus nacių valdininkų namus, prisišliėjusius prie virš Berchtesgadeno kylančių kalnų šlaitų.

Aplink miestą Wintersas išstatė sargybą daugiausia tam, kad reguliuotų eismą ir surinktų pasiduodančius vokiečių karius bei nusiųstų juos į karo belaisvių stovyklas užnugaryje. Taigi eilinis Heffronas prižiūrėjo

sankryžą, kai nuo kalno nusileido trisdešimt vieno automobilio vilkstinė. Jai vadovavo generolas Theodoras Tolsdorfas, LXXXII korpuso vadas. Jis buvo nepaprastas žmogus, trisdešimt penkerių metų prūsas, beveik pasiekęs kopimo tarnybos laiptais Vermachte rekordą. Buvo sužeistas vienuolika kartų ir saviškių vadintas Tolsdorfu Pasiutėliu, nes netausojo nei savo karių, nei savo paties gyvybės*. Lengvosios kuopos kariams įdomiau buvo tai, kad sausio 3 d. jis vadovavo 340-ajai folksgrenadierių divizijai aršiam mūšyje „Bois Jacques“, taip pat prie Fojaus ir Novilio.

Tolsdorfas tikėjosi pasiduoti su visa kariška pagarba, o tuomet būti deramai apgyvendintas karo belaisvių stovykloje. Savo vilkstinėje jis buvo prisikrovęs asmeninio bagažo, gėrimų, cigarų ir cigarečių, kartu vyko daugybė jo draugių. Heffronas buvo pirmasis jų sutiktas amerikietis. Jis sustabdė vilkstinę; Tolsdorfas pasakė, kad nori pasiduoti; Heffronas pakvietė netoliese buvusį leitenantą; Tolsdorfas leitenantą pasiuntė surasti ką nors aukštesnio laipsnio. Tuo tarpu Heffronas pasinaudojo proga pasisavinti generolo Tolsdorfo liugerį ir lagaminą. Jame jis rado du Geležinius kryžius ir 500 pornografinių nuotraukų. Tyliai sau Heffronas pamanė: štai, Pietų Filadelfijos vaikui pasiduoda fricų generolas, neblogai.

* * *

Grobį visi čiupo pasiutusi greičiu. Visur aplinkui buvo pilna vokiečių kareivių, – Vermachto, Waffen-SS, Liuftvafės karininkų, puskarininkų, eili-nių, – ieškančių, kam galėtų pasiduoti, o 506-ojo pulko „Šuns“, Lengvoji bei „Lapės“ kuopos buvo pirmosios, kurios juos sutiko. „Iš šių karių, – gegužės 13 d. tėvams rašė Websteris, – mes gavom pistoletų, peilių, laikrodžių, paltų kailiniu pamušalu, kamufliažinių parašiutininkų striukių. Daugelis vokiečių mielai skyrėsi su šiuo turtu, tačiau retkarčiais pasitaikydavo koks individas, nenorėjęs išsivaduoti iš savo rankinio laikrodžio svorio perviršio. Tačiau prieš nosį pamojavus pistoletu įtikinti galima kiekvieną. Dabar turiu liugerį, du „Walther“ P-38, šmaiserio pistoletą-kulkosvaidį**, dvi parašiutininkų palaidines, vieną kamufliažinę žieminę striukę, keletą nacių vėliavų, maždaug dviejų prie trijų pėdų dydžio, ir rankinį laikrodį.“

* Theodor Tolsdorff (1909–1978) – iš Rytų Prūsijos kilęs Vermachto karininkas, 1944 m. vasarą vadovavęs Vilniaus gynybai, pelnęs Vilniaus Liūto pravardę.

** Vokiškas 9 mm pistoletas-kulkosvaidis MP38 arba MP40, dažnai neteisingai vadinamas vokiečių ginklų konstruktoriaus Hugo Šmaisser vardu, nors juos sukonstravo Heinrich Vollmer.

„Erelis lizdą“ kruopščiai apžiūrėjo armijos oro pajėgos. Į jį vedęs liftas buvo sugadintas, bet vyrams, kurie nesuskaičiuojamą daugybę kartų kilo į Karahį ir leidosi nuo jo, įkopti į viršų buvo veikiau ne iššūkis, o pasivaikščiėjimas. Altonas More'as ten atsidūrė vienas pirmųjų. Tarp nuolaužų jis aptiko du Hitlerio nuotraukų albumus, juose buvo pilna nuotraukų su pas Hitlerį viešėjusiais įžymiais Europos politikais. Vienas iš kuopos karininkų pareikalavo, kad More'as albumus atiduotų jam. More'as nesutiko. Tuomet karininkas pagrasino perduoti jį karo lauko teismui.

More'as buvo Malarkey'aus būryje. Malarkey'us nubėgo į bataliono štabą pas Wintersą ir paaiškino padėtį. Šis liepė savo džipo vairuotojui „parvežti Malarkey'ų į jo būstą ir sugrįžti su eiliniu More'u ir visa jo manta“. More'ui atvykus Wintersas jį paskyrė bataliono štabo vairuotoju. Šitokiu būdu More'as išsaugojo ir namo į Kasperą Vajominge parsivežė tuos albumus.

* * *

Apsirūpinę laikinu gyvenamuoju būstu ir prisiplėšę daugiau nei galėjo panešti ar būtų galėję tikėtis parsivežti namo, dabar šie amerikiečių jaunuoliai užsimanė ratų. Jokių problemų: mieste ir šalia jo, Vokietijos kariuomenės automobilių ūkiuose, buvo kariškų sunkvežimių, sedanų, „Volkswagen“ ir kitų transporto priemonių, o išsibarstę po visą miestą bei prie kalno šlaitų prisiglaudusių namų garažuose stovėjo prabangūs automobiliai. Seržantas Hole'as išsirinko „Mercedes“ ugniagesių sunkvežimį su varpu, sirena ir blyksinčiais mėlynais švyturėliais. Seržantas Talbertas išsirinko vieną iš Hitlerio personalui priklausiusių automobilių neperšaukamomis durelėmis ir langais. Seržantas Carsonas išsirinko Hermanno Goeringo automobilį, „gražiausią automobilį, kokį yra tekę matyti. Buvome tarsi šokinėjantys vaikai. Buvome kelių karaliai. Susiradome kapitoną Speirsą. Jis tuojau sėdo prie vairo ir visi pasileidome per Berchtesgadeną, kalnų keliais, po apylinkes su tarsi paveikslėlių knygelėje pavaizduotomis sodybomis“.

Gegužės 7 ir 8 d. į Berchtesgadeną atvažiavus daugiau aukštesnio laipsnio karininkų, kapitonui pasilikti „Mercedes“ tapo sudėtinga. Speirsas gavo nurodymą perduoti jį pulko žinion. Carsonas ir Billas Howellas kaip tik sukinėjosi apie automobilį, kai Speirsas perdavė liūdną žinią.

Carsonas paklausė Howello, ar, jo manymu, tie langai tikrai neperšaujami? Howellas taip pat norėjo tai žinoti. Taigi abu pasitraukė dešimt jardų į šoną nuo galinio kairiojo lango, nusitaikė M-1 karabinais ir šovė. Languose subyrėjo į tūkstančius šukių. Surinkę stiklo šukes jiedu pasišalino prieš pat pasirodant automobilio pasiimti iš pulko atvykusiam kapitonui.

Prieš perduodamas savąjį „Mercedes“ Talbertas taip pat paeksperimentavo. Jis galėjo Wintersui raportuoti, kad šio automobilio langai buvo tikrai neperšaujami, bet šarvus pramušančių šovinių neatlaikytų ir jie. Wintersas padėkojo jam už šį tyrimą pritardamas, kad niekuomet negali žinoti, ar tokia informacija kada nepasirodys naudinga.

Tuomet kariai atliko dar vieną bandymą. Jie išleido „Mercedes“ radiatoriaus vandenį, kad įsitikintų, ar jis galės važiuoti be jo, o prieš atiduodami trečiąjį prabangų automobilį nusprendė pažiūrėti, ar šis atlaikys smūgį iš trisdešimties metrų, ir nustūmė automobilį nuo uolos.

Taigi vadovybė prabangiuosius automobilius gavo be langų arba be vandens, arba sudaužytus (Talberto „Mercedes“ variklis sudegė, mėginant užvažiuoti keliu į „Erelio lizdą“). Taigi galiausiai kariams teko tenkintis sunkvežimiais, motociklais, „Volkswagen“, žvalgų visureigiais ir panašia technika, kuri buvo ganėtinai gera, o degalai tokie pat nemokami, kaip ir automobiliai. Amerikiečiai tiesiog prisipildavo kuro ir nuvažiuodavo.

„Tai buvo su niekuo nepalyginamas jausmas, – prisimins Wintersas. – Negali nė įsivaizduoti, kokią turėjome valdžią. Tiesiog imdavom viską, ko tik norėdavom.“

* * *

Apsirūpinus laikinu gyvenamuoju būstu ir ratais atėjo metas gėrimams. Vyno būta visuose rūsiuose, tačiau didžiausią slaptavietę aptiko vienas iš nedaugelio negeriančiųjų batalione, majoras Wintersas. Gegužės 6 d., vienas išėjęs pasidairyti, jis surado Goeringo karininkų apartamentus ir klubą. Viename kambaryje jis aptiko negyvą vokiečių generolą, vilkintį visą paradinę uniformą, jo galvą nuo ausies iki ausies buvo perskrodusi kulka, rankoje jis laikė pistoletą. Tai buvo „dviejų žvaigždžių generolas“, vėliau identifikuota, kad tai Kastneris.*

* Gustav Kastner-Kirdorf (1881–1945) – Liuftvafės karininkas, abiejų pasaulinių karų veteranas.

Wintersas slampinėjo po pastatą spardydamas duris, kol – „Viešpatie, dar nebuvau matęs nieko panašaus“. Skliautuotame rūsyje, 15×10 metrų ploto, viena po kitos, nuo grindų iki lubų, stovėjo eilės lentynų su gėrimais. Rinktiniai gėrimai iš viso pasaulio. Vėliau apskaičiuota, kad patalpoje buvo dešimt tūkstančių butelių. Wintersas pastatė dvigubą sargybą – vieną prie įėjimo į karininkų klubą, o kitą prie rūsio, taip pat paskelbė įsakymą: daugiau jokių gėrimų, visi bataliono vyrai septynias dienas turės nevartoti alkoholio.

1990 m. komentuodamas šį neįtikimą įsakymą Wintersas tars: „Tikrai nebuvau kvailas. Negali tikėtis, kad šitoks įsakymas būtų įvykdytas 100 procentų, tačiau žinia buvo aiški – situacija turi būti kontroliuojama. Man nereikia girtų peštynių!“

Tą pačią popietę Wintersas išsikvietė kapitoną Nixoną. „Niksai, – tarė jis, – išsipagiriok ir parodysiu tau šį tą, ko savo gyvenime dar nesi matęs.“

Kitą rytą, gegužės 7 d., Nixonas atėjo pas Wintersą blaivus ir paklausė: „Tai ką ten vakar žadėjai man parodyti?“ Wintersas pasiėmė džipą ir jiedu nuvažiavo prie karininkų klubo. Wintersui pravėrus rūsio duris, „Nixonas pamanė, kad mirė ir pateko į dangų“.

Ir buvo tikras, kad taip nutiko, kai Wintersas tarė: „Pasiimk, ką nori, o tuomet pasirūpink, kad kiekvienos kuopos ir bataliono štabas atsiųstų po sunkvežimį ir prisikrautų pilną. Esi už tai atsakingas.“

Girtuoklio svajonės išsipildymas, neapsakomas rojus. Pirmiausia iš vienos didžiausių gėrimų kolekcijų pasaulyje pasirinkti kokių tik nori gėrimų, kiek tik gali panešti, paskui galėsi leisti draugams pasiimti, ko tik jie norės, o tuomet bus puiki dingstis švęsti, kad atėjo karo pabaiga, o jis tebėra gyvas.

Norėdami pamatyti padarinius, pažiūrėkite Nixono nuotrauką, darytą gegužės 8-osios rytą.

Kalbant apie visą kuopą, švęsta daug ir nesustabdomai. Nepaisant Wintersono įsakymų ir nuolat keičiamos sargyb, vakarėlis vyko. Buvo ką švęsti: gegužės 7 d. vokiečiai Reimse pasidavė generolui Eisenhoweriui, ir po Europą tuoj pasklido nurodymas nutraukti ugnį ir nuimti šviesas maskuojančias užuolaidas, kad galėtų nušvisti taikos šviesa. Žinia apie vokiečių pasidavimą, pasak Winstono Churchillio, buvo „ženklas didžiausiam džiaugsmo protrūkiui žmonijos istorijoje“. Lengvosios kuopos kariai pasiėmė, kad Berchtesgadenas atšvęstų kaip reikiant.

Carsonas prisimins, kad, prasidėjus Goeringo vyno dalijimui, „visą dieną girdėjosi šampano kamščių pokšėjimas“. Šventimui darantis vis triukšmingesniam, kapitonas Speirsas ėmė nerimauti, kad jis netaptų be-saikis. Seržantas Mercieras, kurį eilinis O’Keefe’as prisiminė kaip „mūsų profesionaliausią kari“, taip entuziastingai įsitraukė į šventimą, kad apsi-vilko visą vokiečių karininko uniformą, netgi į dešinę akį įsistatė monoklį. Kažkam kilo linksma mintis nuvesti jį į kuopos budėtojo kambarį ir, į nu-garą įrėmus ginklą, perduoti kapitonui Speirsui.

Kažkas Speirsui apie tai pasakė dar iki pasirodant Mercierui, tad kai kariai, baksnodami durtuvais, atvedė Mercierą prie Speirso stalo, šis į jį nė nepažvelgė. Vienas iš karių paskubomis atidavė pagarbą ir pareiškė: „Sere, sučiupome šį vokiečių karininką. Ką turėtume su juo daryti?“

„Išveskit lauk ir nušaukit“, – atsakė Speirsas, nė nepakeldamas galvos.

„Sere, – sušuko Mercieras, – sere, prašau, sere, juk tai aš, seržantas Mercieras.“

„Mercierai, nusivilk tą kvailą uniformą“, – įsakė Speirsas.

Netrukus po to jis sukvietė kuopą ir pasakė pastebėjęs, kad gana ne-seniai prie kuopos prisijungę kariai švenčia atvirksčiai proporcingai savo indėliui į pergale. Jis norėjo, kad švenčiama būtų ramiau, pvz., daugiau ne-bešaudyti, ypač vokiškais ginklais, nes nuo jų garso visi imdavo krūpčioti.

Tačiau bandyti sustabdyti šventimą buvo tas pat, kas sulaikyti kylantį potvynį. Atsispirti nepajėgė netgi Speirsas. Kuopos štabe kartu su seržantu Carsonu jiedu sėdėjo budėtojo kambaryje, poškėdami šampano buteliais, o ištuštintus mesdami pro dviveres prancūziško stiliaus duris. Greitai lauke susikaupė visa tuščios taros krūva. Išėję į balkoną įkvėpti gaivaus oro, Speirsas ir Carsonas pažvelgė į šiuos butelius.

„Ar gerai šaudai .45-ojo kalibro pistoletu?“ – paklausė Speirsas. Carso-nas atsakė teigiamai.

„Pažiūrėkim, ar pavyks numušti kurio iš šių butelių kakliuką.“ Carso-nas prisitaikė, šovė ir į šipulius sutrupino butelį. Speirso šūvio padariniai buvo tokie patys; netrukus jiedu ėmė pleškinti nesustodami.

Tuomet iš pykčio išraudusiu veidu įsiveržė seržantas Talbertas, pasi-ruošęs nupilti kuopos įsakymo pažeidėjus. Iš pradžių jis pastebėjo Car-soną. „Carsonai, už tai iškaršiu tau kailį!“ – sušuko jis. Vos tik jam ėmus aiškinti, kad kapitonas Speirsas įsakė nešaudyti, už Carsono pasirodė pats Speirsas su rūkstančiu .45-ojo kalibro pistoletu rankoje.

Keletą sekundžių tvyrojo tyla, tuomet prabilo Speirsas: „Atsiprašau, seržante. Tai aš kaltas. Pamiršau savo paties įsakymą.“

Tuo tarpu Websteris, Luzas ir O’Keefe’as sužinojo, kaip patekti į Goeringo vyno rūšį, bet pavėlavo: kiti Lengvosios kuopos vyrai čia jau ap-silankė ir Wintersas atšaukė sargybą, atverdama rūšį visiems. Websteris, Luzas ir O’Keefe’as, vykdamis ten Luzo „Volksvagen“, pamatė keliu į kari-ninkų klubą judantį nepertraukiamą srautą vokiškų sunkvežimių, „Volks-vagen“ ir netgi šarvuočių.

Paskutinė Lengvosios kuopos karių grupelė turėjo medinę dėžę, kurią pilną prigrūdo butelių. „Apstulbau išvydęs, kad šampanas čia daugiausia buvo naujas arba vidutinio amžiaus, – pažymės Websteris. – Čia visiškai nebuvo „Napoleono“ brendžio, o šampanas į butelius supilstytas tik XX a. ketvirtojo dešimtmečio pabaigoje. Nusivyliau Hitleriu.“

Tačiau Websteris išleido iš akių, kad prieš tai čia jau lankėsi Nixonas, o jis buvo prabangių gėrimų žinovas, ir prisirinko penkis sunkvežimius sau bei kitiems karininkams gerokai anksčiau nei čia atvyko Websteris, save taip pat laikantis gėrimų žinovu. „Šiuo atveju, – linksmai pakomentuos Websteris, – Jeilio vyras [Nixonas] pasinaudojo savo laipsniu prieš Har-vardo bernioką.“

Lauke šalia klubo Websteris, Luzas ir O’Keefe’as susidūrė su grupe prancūzų karių, kurie gėrė, šaukė „*La guerre est finis! La guerre est finis!*“, šaudė į dangų pistoletais-kulkosvaidžiais, plojo amerikiečiams per nugarą, prašė cigarečių ir siūlė išgerti.

Amerikiečiai išdalijo cigaretes, paspaudė visiems rankas ir išvažiavo, stengdamiesi kuo greičiau atsidurti savo būste. O ten, rašys Websteris, „prasidėjo neprilygstamas vakarėlis. Šaudė kamščiai, liejosi šampanas, dužo buteliai. Triukšmingas juokas, skardūs riksmas, mikčiojimas, kliū-vantis liežuvis. Šgerk da taurį. Va, po velniais, duok man šauti tą kamštį – daba man eilė. Nu, ar ne nuostabybė? Išgerk stiklelį! Susimilk, dar įpilk! O kur Hitleris? Turėtume padėkoti Hitleriui, tam šunšnukiui. Berchtesgade-nai, aš tave myliu.“

„Ir tai buvo karo pabaiga.“

* * *

* Karas baigėsi! Karas baigėsi!“